

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 11 sierpnia 2003 r.

w sprawie sprawozdania Polskiego Stronnictwa Ludowego o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2002 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 127, poz. 1089 oraz z 2003 r. Nr 57, poz. 507)

postanawia

odrzuć sprawozdanie Polskiego Stronnictwa Ludowego o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2002 r., z powodu naruszenia art. 24 ust. 4 ustawy o partiach politycznych, przez pozyskanie dochodów z majątku pochodzących z innych źródeł, niż wymienione w tym przepisie.

Uzasadnienie

Polskie Stronnictwo Ludowe przedłożyło Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2002 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 usta-

wy o partiach politycznych. Do sprawozdania załączono opinię i raport biegłego rewidenta z badania sprawozdania w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz.U. Nr 33 poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów i uzyskanych w trybie art. 38a ust. 1, w związku z art. 34a ust. 2 ustawy wyjaśnień, stwierdziła co następuje.

Polskie Stronnictwo Ludowe w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. uzyskało przychody/wpływy w łącznej kwocie 107.921.536,16 zł. Kwota przychodów podana w sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” Nr 31, poz. 417 (załącznik nr 14) wynosi 109.912.591,99 zł. W związku ze stwierdzonym błędem rachunkowym Polskie Stronnictwo Ludowe sumę tę skorygowało o minus 26.902,83 zł, a następnie, po ponownym sprawdzeniu kwot wykazanych w załączniku nr 5 do sprawozdania „Sprzedaż składników majątkowych” i „Sprzedaż środków trwałych”, sumę przychodów pomniejszyło o 1.964.153 zł i jednocześnie skorygowało wartość w pozycji I 4) „środki pochodzące ze sprzedaży należących do partii składników majątkowych”, gdzie powinna figurować kwota 96.051.859,46 zł zamiast kwoty 98.016.012,46 zł (pismo NKW PSL z dnia 22.07.2002 r. L.dz. 118/03).

Na ogólną kwotę przychodów Polskiego Stronnictwa Ludowego w 2002 r., wynoszącą 107.921.536,16 zł, składają się, według informacji zawartych w sprawozdaniu, przychody z następujących źródeł:

- pochodzące od osób fizycznych wpłacanych jako składki członkowskie i darowizny, w kwocie 559.125,48 zł (wpłacane na rachunek bankowy),
- odsetki od środków na rachunkach bankowych, w kwocie 37.396,56 zł,
- pochodzące, jak to określono w sprawozdaniu, ze sprzedaży należących do partii składników majątkowych, w kwocie 96.051.859,46 zł,
- pochodzące z działalności własnej (art. 27 ustawy), w kwocie 4.654,08 zł,
- z kredytu bankowego, w kwocie 1.000.000,00 zł,

- z dotacji podmiotowej, w kwocie 642.109,40 zł,
- z subwencji, w kwocie 955.266,00 zł,
- z wpłat do kasy partii składek członkowskich i darowizn, w kwocie 634.592,06 zł oraz
- z pozostałych źródeł, w tym z najmu należących do partii lokali i obiektów do dnia 31 października 2002 r. w kwocie 8.036.533,12 zł.

Polskie Stronnictwo Ludowe utworzyło Fundusz Wyborczy. Odrębny rachunek Funduszu prowadzony był przez BGŻ II O/Warszawa. Na rachunku Funduszu Polskiego Stronnictwa Ludowego w 2002 r. zgromadzone zostały środki w łącznej kwocie 4.396.102,27 zł, w tym 2.566.228,12 zł pochodzące z wpłat od osób fizycznych dokonanych z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 3 ustawy o partiach politycznych, 1.519.797,00 zł pochodzące z wpłat dokonanych z rachunku bieżącego partii, 310.000,00 zł pochodzące z przekazanej przez partię na cele wyborcze subwencji i 77,07 zł pochodzące z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym.

Wpłaty gotówkowe na Fundusz Wyborczy przyjęte przez bank, mimo wprowadzonego w umowie zastrzeżenia, iż na rachunek bankowy Funduszu mogą być przyjmowane jedynie wpłaty dokonane czekiem, przelewem lub kartą płatniczą, w kwocie 86.956,05 zł, zostały niezwłocznie zwrócone darczyńcom.

Polskie Stronnictwo Ludowe przeznaczyło z Funduszu Wyborczego na cele związane z udziałem w wyborach organów samorządu terytorialnego przeprowadzonych w 2002 r. kwotę 4.346.840,49 zł, w tym 1.225,68 zł stanowiły koszty prowizji bankowych.

W wyniku badania części sprawozdania dotyczącej wpływów i wydatków Funduszu Wyborczego, z uwzględnieniem opinii i raportu biegłego rewidenta nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy o partiach politycznych.

W związku z wykazaniem w sprawozdaniu Polskiego Stronnictwa Ludowego, że 89% przychodów partii w 2002 r. pochodzi ze sprzedaży składników majątkowych, Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do organu statutowego partii o przedstawienie wypisów aktów notarialnych sprzedaży nieruchomości. Do akt sprawozdania złożono kopie 72 wypisów aktów notarialnych sprzedaży nieruchomości, w

tym 68 wypisów aktów notarialnych, w których jedynym kontrahentem, określonym jako nabywca, jest Fundacja Rozwoju z siedzibą w Warszawie, wykazująca związki personalne z kierownictwem Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Na podstawie przedłożonych wypisów 4 aktów notarialnych dotyczących sprzedaży nieruchomości innym podmiotom niż Fundacja Rozwoju, zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 3 ustawy o partiach politycznych, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że Polskie Stronnictwo Ludowe w 2002 r. uzyskało dochody w wysokości 1.562.000 zł ze sprzedaży następujących nieruchomości:

- 1) Ośrodka Wypoczynkowego Kiry k/Zakopanego za kwotę 1.400.000 zł na rzecz Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Warszawie (akt notarialny Rep. A Nr 8304/2002),
- 2) lokalu użytkowego w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 87 za kwotę 120.000 zł na rzecz osób fizycznych (akt notarialny Rep. A Nr 3131/2002),
- 3) lokalu mieszkalnego oznaczonego numerem 14 przy ul. Dworcowej 87 w Bydgoszczy za kwotę 32.000 zł na rzecz osoby fizycznej (akt notarialny Rep. A Nr 927/2002),
- 4) garażu w Siemiatyczach przy ul. Ściegiennego 21 za kwotę 10.000 zł na rzecz osoby fizycznej (akt notarialny Rep. A Nr 1807/2002).

Ponadto, ze sprzedaży środków trwałych (7 samochodów i 3 kserokopiarek) uzyskano kwotę 279.400 zł. Sprzedaż środków trwałych została potwierdzona w piśmie Naczelnego Komitetu Wykonawczego PSL z dnia 31.07.2003 r. (L.dz. 127/03), w którym podano datę sprzedaży oraz numery rachunków bankowych partii, na które wpłynęły środki z tytułu sprzedaży tych składników majątkowych.

Ogółem ze sprzedaży wymienionych nieruchomości i środków trwałych Polskie Stronnictwo Ludowe uzyskało kwotę 1.841.400 zł.

Odnośnie do czynności zdziałanych na rzecz Fundacji Rozwoju, określanych jako sprzedaż, wymienionych w załączniku nr 5 do sprawozdania, Państwowa Komisja Wyborcza po przeanalizowaniu wypisów tych aktów notarialnych ustaliła, że 68 umów zawartych w okresie od 17 października 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. z wymienioną Fundacją Rozwoju w istocie nie spowodowały zbycia tych nieruchomości w 2002 r. Według treści zapisów zawartych w tych umowach i w związku z art. 157 §

2 K.C. są one umowami zobowiązującymi do przeniesienia własności jednakże dopiero w przyszłości – za 10 lat. Nie są to zatem umowy zbycia, o jakich mowa w art. 24 ust. 4 pkt. 3 ustawy o partiach politycznych. Strony potwierdziły, że nastąpiło przeniesienie posiadania, co oczywiście nie wyklucza skorzystania z możliwości przewidzianych w art. 349 K.C.

Nie są to również umowy użyczenia nieruchomości na warunkach określonych w art. 24 ust. 5 ustawy o partiach politycznych.

Omawiane umowy stanowią zatem źródło pozyskania dochodu z majątku, bez zbycia praw przysługujących Polskiemu Stronnictwu Ludowemu do tego majątku. Dochody te mają postać rozłożonych w czasie rat na poczet ceny przyszłego zbycia określonych składników majątkowych. Przepis art. 24 ust. 4 ustawy o partiach politycznych określa w sposób wyczerpujący rodzaje dochodów, jakie partia polityczna może uzyskiwać ze swojego majątku. Nie można do nich zaliczyć dochodów uzyskanych na podstawie omawianych umów zawartych z Fundacją Rozwoju.

Należności Polskiego Stronnictwa Ludowego z omawianych umów powstały w 2002 r., a terminy ich zapłaty zostały rozłożone na 10 lat.

Zgodnie z zasadami rachunkowości, wyrażonymi w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zmianami) w księgach rachunkowych danego roku obrotowego należy ująć wszystkie osiągnięte w tym roku przychody, którymi zgodnie z art. 3 pkt 30 tej ustawy jest uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, zdefiniowanych w pkt 12 tego artykułu jako kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Respektując omawiane zasady Polskie Stronnictwo Ludowe potraktowało należności powstałe w 2002 r. na skutek zawarcia omawianych 68 umów, jako przychody z tego roku i uwzględniło je w sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych w 2002 r., a następnie potwierdziło swoje stanowisko w tej sprawie w piśmie z dnia 31.07.2003 r. (L.dz. 127/03). Wartość przychodów uzyskanych przez Polskie Stronnictwo Ludowe w 2002

r. z tytułu zawartych z Fundacją Rozwoju umów, określanych jako umowy sprzedaży, wynosi 94.210.459,46 zł (96.051.859,46 zł minus 1.841.400,00 zł).

Państwowa Komisja Wyborcza, dokonując oceny sprawozdania finansowego Polskiego Stronnictwa Ludowego, na podstawie przepisów ustawy o partiach politycznych stwierdza, iż pozyskane od Fundacji Rozwoju w 2002 r. należności są pozyskanymi przez partię w 2002 r. dochodami z majątku, innymi niż określone w art. 24 ust. 4 ustawy o partiach politycznych.

Zgodnie z art. 38a ust. 2 pkt 4 pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł niedozwolonych jest podstawą do odrzucenia sprawozdania.

Z tych względów Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Włodzimierz Rymś, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyżnowski*